

Keuninginstituut over buitengebieden

Bijdrage van Renny ter Veer
dinsdag, 21 november 2006

[Bron: Keuningsinstituut] Zonder dat we het goed in de gaten hebben gehad heeft zich op het Nederlandse platteland een enorme omslag voltrokken, een revolutie welbeschouwd. Voor het eerst in drieduizend jaar is het niet meer de landbouw die voor de plattelandseconomie verantwoordelijk is, maar zien we een duidelijke verschuiving naar wonen en recreëren!

Alleen al het wonen neemt anno 2005 al meer dan 60% van het rurale economisch product voor zijn rekening. En wie goed naar de cijfers kijkt ontdekt dat in veel gebieden soms 60 tot 80% van de grond in eigendom is bij burgers en niet bij voltijdsboeren.

Toch zijn we nog steeds geneigd het platteland te benaderen vanuit het aspect leefbaarheid, terwijl zich het zwaartepunt sinds het einde van de jaren '80 bijna ongemerkt heeft verplaatst naar de kwaliteit van de leefomgeving. Op de provincie- en gemeentehuizen is nog steeds schaalvergroting en intensivering van de landbouw en de zorg om de leefbaarheid het credo. En het beleid is nog steeds sterk sectoraal georganiseerd. Toch zijn er uitstekende mogelijkheden om de actuele transformaties te 'bezielen'.

Ons uitgangspunt is het versterken van de culturele diversiteit van het stads- en dorpslandschap door voort te bouwen op de cultuurhistorie. Cultuurhistorie is in deze opvatting niet alleen het canonieke: datgene wat experts als waardevol hebben gemarkeerd en beschreven, maar ook het apocriefe: datgene wat gewone burgers in hun leven van alledag als dierbaar beschouwen, waaraan ze gehecht zijn en wat niet persé bij de topstukken van ons nationaal cultureel erfgoed behoort.

Cultuurhistorie is een vitaal onderdeel van de samenleving als geheel en het leven van de individuele burger, ze is levende cultuur. Het behoud en het benutten van levende cultuur voegt kwaliteit toe aan ruimtelijke kwaliteit, ontwikkeling en inrichting. Levende cultuur fungeert daarom als schakel tussen de sectorale beleidslijnen en inspireert tot een integrale aanpak. Deze aanpak stelt Willem Foorthuis ook als Lector Plattelandsvernieuwing aan de Hogeschool Van Hall Larenstein centraal.